

[Aksel Larsen.]

ligere ned, og så ved han ikke engang, om det er tilstrækkeligt med henblik på udviklingen i 1951. Jeg synes, at alt dette, som på det kraftigste modsiger den megen tale om, at oprustningspolitikken ikke må ledsages af nogen social nedskæringspolitik, på det mest effektive dokumenterer, at regeringens hidtidige politik har været uheldsvanger og skadelig for dansk økonomi, og at den nu giver sig udslag i stadig større byrder på det danske folk, hvis ikke dette samme danske folk opponerer derimod.

Hvad angår bemærkningerne om selve prisloven i ministerens fremsættelsestale, kan jeg ikke finde nogen sensationer deri udover, at de revisioner af prisloven, der hidtil har fundet sted, og hvorved den er blevet delvis afviklet, har haft højst uheldige virkninger, hvilke uheldige virkninger er blevet udvidet gennem den mere lemfældige administration af prisloven. Jeg tænker f. eks. på priskontrolrådets ophævelse af en hel række maksimalpriser. Det oplyses af ministeren, at der 1. januar 1948 var 259 maksimalpris- og avanceordninger, men at man nu er nået ned på 50, og endvidere at en række af de nu eksisterende ordninger er blevet forældet. Ja, men følgerne af dette viser sig jo i en række meget ublu prisstigninger, og derigennem dokumenteres det, at det er ganske forkert, når det såvel fra venstres og det konservative folkepartis som fra retsforbundets ordførere påstås, at hvis man blot giver handelen og alle handelens led fri, vil priserne regulere sig selv gennem den indbyrdes konkurrence.

Må jeg have lov til at nævne nogle eksempler. I december 1948 ophævede man maksimalprisen for havregryn. Man gjorde det med den motivering, at nu var der havregryn nok, og så var der ingen fare for, at prisen ville stige, der var snarere chance for, at havregrynsprisen ville falde, når maksimalprisordningen blev ophævet. Resultatet af ophævelsen blev, at prisen for en 1 kg pakke havregryn aldeles omgående steg med 20 øre. Maksimalprisen var 94 øre, men 14 dage efter maksimalprisens ophævelse kostede en sådan havregryns pakke 1 kr. 14 øre. Havregrynsfabrikkernes udgifter var absolut ikke steget, arbejderne havde ikke fået mere i løn, men der blev altså mere fortjeneste til kapitalisterne. Siden da er stigningen fortsat, og nu koster en sådan pakke havregryn 40 øre mere, end den kostede, dengang der var maksimalpris.

Hvordan er det så med kød? Ja, det fin-

des jo oplyst i bilagene til lovforslaget, at fra maksimalprisernes ophævelse den 19. november 1949 og til den 11. september 1950 er der sket en stigning i engrosprisen på oksekød, slagtet vægt, på i alt 68 pct. Nu er, hvad let kan konstateres her i København, prisstigningen på oksekød i slagterforretningerne gennemsnitlig ca. to trediedele. Det er altså ikke så langt fra de 68 pct., men det viser sig, at den nuværende prisstigning ikke ligger først og fremmest ude hos detailhandlerne, men hos engrosslagterne og kommissionærerne. Man ophævede maksimalprisordningerne, og engrosslagterne og kommissionærerne benyttede sig af det til at forhøje deres fortjeneste med 68 pct.

Jeg har ved tidligere lejligheder overfor andre handelsministre gjort opmærksom på, at i det omfang, priskontrollen overhovedet virker, synes den meget ensidigt at være tilbøjelig til at kaste sig over forskellige mellemlid — jeg har ikke noget imod, at man kigger på dem — og navnlig kaste sig over det sidste led, før varen når ud til forbrugerne, nemlig detailhandelen, medens priskontrollen synes meget lidet tilbøjelig til at beskæftige sig med producenterne eller de første led i omsætningen. Nu mener jeg, at man fra myndighedernes side burde interessere sig for omsætningens forskellige led og se, om der ikke er for mange led i omsætningen. Jeg mener også, man bør beskæftige sig med det sidste led i omsætningen, nemlig detailhandelen, men jeg mener, at man med mindst den samme energi — og jeg tror med større energi — skulle interessere sig for det første led i omsætningen, producenten, og derpå engrosledet, for jeg tror, at der står det langt værre til — eksemplet med kødet viser det.

Jeg har tidligere haft lejlighed til at nævne andre eksempler, men har i forbindelse med disse af mig nævnte eksempler ikke mærket noget til, at prismyndighederne har ændret deres praksis.

Må jeg fra kødet gå over til frugthøsten; den er jo meget stor. Vi svømmer i æbler, og fra alle sider forsikres det forbrugerne, at æblerne er meget billige i år. Hvis man undersøger sagen, viser det sig imidlertid, at priserne på æbler i øjeblikket ligger 20—25 øre pr. kg over de maksimalpriser, der sidst eksisterede for æbler. Maksimalprisordningen for æbler blev jo ophævet. I år har vi en æblehøst som måske ingen-sinde før i Danmark, ikke alene fordi der er så mange flere frugt bærende æbletræer, men fordi det tillige har været et usædvanlig